

№ 35—1916 ფ ა ს ი
 კვირა, 28 მაისი. 12 კაპ.

ქურნალი „თეატრი და სპოზრება“
 წლიურად 5 მ, ნახევარი წლით 3 მ. გაწერა შეიძლე-
 ბა ფოსტით: Тифლისь, Ред. „Театри да Цховრება“
 Иос. Имедашвили. პირისპირ: „სორაპნი“-ს სტამბაში.

წალ. მილთხე
 ბამოცევისა

მ-მლერალი ვანო სარაჯიშვილი
 მისი ბენეფისის გამო მარიამობისთვის 30
 „ხარდუხის კლუბში“ 31 „ახალ კლუბში“

მარიამობისთვის 28

სეზონის მოლოდინში. სანამღის ქვა მოჯდებოა—ჩემი ფეტვიც მორჩებაო,—უთხრა ზოსიმე ვეფხვი გლეხმა მწიქსველეს, როდესაც ამ უკანასკნელმა მისი ერთი ლიტრა ფეტვი დააყარა ახლად მოკოდელ ქვას და ქვის აწვევ-დაწვევაში ნათქვამი გააუბარაქოვა.

გლეხმა დროით მოიფხანა კისერი, მაგრამ ჩვენი დრამატული ხელოვნების უსტაბუნოი თვისზე მინდობილ საქმეს ისე სუბუქად უყურებენ, რომ ლამის არის საკუთარი თეატრის აშენებისა და უკეთეს პირობათა მოლოდინში ხელოვნება იგი არა თუ აღორძინდეს, განვითარდეს, გაძლიერდეს, არამედ—გაცამტვერდეს...

უცხო ერთა დასნი ქართულ თეატრის მაყურებელს ელვის სისწრაფით იტაცებენ,—ჩვენი დრამატულ საქმის მესვეურნი—კი გულს იმით იმშვიდებენ, რომ... აქა-იქ კლუბში წარმოდგენები იმართება და საზამთროდ ამხანაგობავე იკისრებს სეზონის წარმოებას,—ასე იქნება ვიდრე საკუთარ თეატრს ავიშენებდეთო...

—აცა, ნუ მოკვდები, მალე გაზაფხული მოვაო,—სწორედ ამას მთგვაჯონებენ ეს ბატონები და თითქმის არც კი ფიქრობენ, რომ ვიდრე ჩვენი სათეატრო დარბაზი აშენდებოდეს, ვინ იცის რავედნი კოკა წყალი ჩაივლის და ჩვენი სასცენო ხელოვნებაც გადაგვარდება...

მსახიობთ მივანდოთ ამხანაგობის შედეგანო!—რა თქმა უნდა, როდესაც საქმეს მზიუნველი არ უჩანს, მაშინ თვით მსახიობნი ითავებენ საქმეს—და უმეტესად სათავისო დასს შეადგენენ, ისეთ დასს, რომელშიაც ერთს ან ორს მეთაურს ექნება უპირატესობა და, შესაძლებელია პევირი ს'არგებლო ძალა დასის გარედაც დაჩქეს,—მაგრამ როდესაც დრამატულ საზის გამგეობა მაინც თვის ხელაწვევის ამხანაგობას და თვის „იაოლიკს“ აკრავს, მაშინ ისეთი დასი უნდა შესდგეს, რომ უცხო დასებს თუ არ გაუხსწრებს, არ ჩამოუვარდეს მაინც...

უკანასკნელი წლების განმავლობაში ჩვენი სათეატრო ხელოვნება ძალზე ჩამოქვეითდა, ჩამოქვეითდა მაშინ, როდესაც ღირსე-

ული და ნიჭიერი ძალნი მოგვეპოვებიან,—ოღონდ დაქს-ქსულან,—და მთელი ჩვენი ზღაპრული ხელოვნება ორიოდვე კაცის სინაბარა ორიოდვე გადაღებილი ვოდველის საშუალებით მილოდავს...

ნუ თუ კიდევ იმის მტკიცებაა საჭირო, რაც ყოველმა შეგნეულმა ქართველმა იცის, რომ ქართული თეატრი უდიდესი და უპირველესი იარაღია ჩვენი გათვითცნობიერებისა?

მაშ ასე მეცამეტე გოქივით აბუჩად რა ვაკურობით?

ამას წინაღ კომისიას მაინდეს საქმის მოგვარება. რა ისაქმა კომისიამ, რას ფიქრობს გამგეობა, დასი შესდგა თუ არა?

ღრო კი მიჰქრის და სხვები რო სეზონს გააჩაღებენ, მაყურებელს საზოგადოებას მიიზირებენ, მაშინ თუ გვღირსება თვალის მოსაჩვენებლად გადაღებილ პიესების „წარმოდგენა“, ისიც მოუშადადებლივ, ნაჩქარევად... როდემდის, როდემდის ასე?

ნუ თუ ერთხელაც არის ჩვენს თეატრს ნამდვილი გულშემატკივარი, შემომქმედი მოსაქმე, საკუთრივ ამ საქმეზე თავდადებული გმირი არ გამოუჩნდება?!

საჭიროა გაბედული ნაბიჯის გადადგმა, საქმის დროით პატრონობა, თორემ სანამღისინ ქვა მოჯდება—ჩვენი ფეტვიც გათავდება...

სასცენო სტუდია. რუსებმა რომ სახელმწიფოს დაფუძნება მოიწადინეს, ვარიაგებს შეუთვალეს: ჩვენი ქვეყანა მდიდარია, მაგრამ უწყესა, ჰოლით და ჩვენ შორის წესრიგი შემოიღეთო.

სწორედ ასევე გვემართება ჩვენიც: მაშინ, როდესაც ჩვენი ნიჭიერი შვილი უცხოთა სცენას ამშვენებენ და ხელმძღვანელობენ, თვითონ ჩვენ უცხოთა სახელმძღვანელოდ ვხდებით...

და გაუმარჯოს ასენს უცხოთ, რომელიც ჩვენს სასიკეთოდ ხელს გასძრავს წმინდის გულით.

ერთი ასეთი უცხოთაგანია მოსკოვის სახელოვანი თეატრის ცნობილი მსახიობი ს. ნ. ვორონოვი, ჩვენებური სიძე (ვანო როსტომაშვილის ასულის ბაბოს მეუღლე), რომელსაც განუზრახავს ჩვენში სასცენო სტუდია

დაფუძნოს საკუთარი ხელმძღვანელობითა და ცნობილ პირთა დახმარებით, ბ-ნი ვორონოვი კვიანი და ნიკიერი მსახიობია, მოსკოვის სამხატვრო თეატრის სკოლის მიმდევარი, რომელმაც გასულ წელს სახალხო სახლში სარეჟისორი მუშაობით თავი ისახელა...

ასეთი სკოლა—სასცენო ხელოვნების სასწავლებელი—დიდაც საჭიროა, თუ ის სასურველ ნიადაგზე იქმნა დამყარებული. სახელი ვორონოვისა იმის თავდებია, რომ ხსენებული სტუდია სათანადო დონეზე იქმნება დამდგარი. ამიტომ სასურველია ჩვენმა ახალგაზრდობამ, ქალებმა და ვაჟებმა, რომელთაც ს მოზობლო სცენაზე სამსახური ჰსურთ აქ მიიღონ პირველდაწყებითი სასცენო მომზადება.

ვუსურვებთ ბ-ნს ვორონოვს თავისი კეთილი განზრახვა სასახელოდ დაგვირგვინებინოს.

მწერალი დავ. ნახუცრიშვილი

მისი ავადმყოფობის გამო.

* *

აივსო თასი მოთმინებისა,
მარად ვაებამ დადარა გული,
გარდვიც ძალად გმობის, წყევლისა
და ბრძოლად მიწვევს ამაყი სული...

დაე, აღინთე გარდაქმნის ცეცხლო,
დასწვი, დასდავე ქვეყანა ძველი,
ფერფლად აქციე ბნელეთის კოშკი,
გააბამტყერე ძალა მტანჯველი...

დაე, დავიწა მეც შენს კოცონში,
აჰა, იმსხვერპლე სიცოცხლე ჩემი,
ოლონდ აღსრულდეს ჩემი ოცნება —
ოლონდ შთაინთქეს ბნელეთის გემი!...

ბ ვარდოშვილი.

სულის ლეგენდები

სამარადისო ძიება.

1

ეს იყო მაშინ, როცა უსხეულო სული მიიკაბ დონიდან კაბადონამდე ლაღდა ქქროდა... უსახლერო იყო გზა მისი და სიარული უმაღლესი მზისა სხივისა...

მან არ იცოდა არც დაღლილობა არც მკმუნვარება...

უკვდავ სიცილში ყველას ფარავდა... მის უსახო სხეს ემონებოდა სიმრგვლე ცისა.

მკმუნვარებით დალოილ დაქანცულის მიწას შეშურდა მის უსახურის ლალი სიცილი... დაჭრია გესლმა.. ველარ გაუძლო გულს მოწოლილს შავს სევდავარამსა..

შურის თვალებით იწყო მუდმივი კბილის ღრქიალი...

ბნელის მარჯვენით მოჭიდა შეილდი და თეთრი სულის თეთრი გული ბნელეთის ისრით შეად დაჭკოდა.. და სისხლი ისრით ჩაშომდინარი მიწამ დაღოა... და გაიგრილა მხურვალე გული,—ლალი სიცილი უკვდავი სულის ჰაერს შეჭრია...

და გაჩნდა სახე უსახურისგან..

სახელი მისი, ქვეყნად, კაცია.

ნიშნად ზეციურ უკვდავებისა კაცს დარჩენია ტლანქი ოცნება აჩრდილი მშობელ უშობ სულისა...

2

.... და დაიბადი ადამიანი აწ შემაერთი ცის და მიწისა. მას არა ხიბლავს არც მზის სიცილი, არც მთვარეს შუქი უქრობს მას ნაღველს...

მის თანამგზავრი მკმუნვარება ტირილია. მისი სიცილი ღრუბლიან დილის ღამის მსგავსია..

უნოსვა ჰაერას უსხეულო მოკასკასე სულით ნარვეს,—აგონებს წარსულს, სიზმარით სადღა; ზეცაში მარად მღერაში და სიამეში წუთიერ განვლილს. მისი ოცნება მუდამ მფრენია...

მაღლა მფრინავი—მზე ნათელია.. სხეული მისი ტანჯვად ნაქცევი—მიწის რკალია.

ოჰ! საბრალოა ადამიანი: მუდამ ამ ტანჯვის მეოპარია და გამქრალი სულის მამებარი..

ბ. გორდენიანი

„გიღალბატე.. შაპატე“!

ის იყო მეტად მშვიდი, მორცხვი, სათნო, პატიოსანი. იყო ღამაზი, კარგი, ტანდილ... მთელ მეზობლობას მოსწონდა, უყვარდა... იმაზედ არაფერს ცუდს, უკადრის არას იტყოდა... ისიც ყველასათვის კეთილი და პატივცემული იყო.

ყველა ამ ღირსებ-სათვის მოიწონა ის ერთმა პატიოსანობით ქებულმა ვაჟმა, შვიცვარა და ჯვარიც დაიწერა.

ის ერთის წლის შერთული ჰყავდა ქმარს.

... და მას ერთი მეზობლის ქაბუკი გაუარცხდა... ქაბუკი ხშირად, სულ ხშირად მიდიოდა ქალისას, როცა ქმარი შინ არ გვულეზბოდა... და ეარშიცებოდა... ეარშიცებოდა...

ის არშიცობას გამოსთქვამდა უმეტესად უხმოდ, უსიტყვოდ. სხეულის ყოველგვარის მოძრაობით გამოსთქვამდა ის არშიცობას. ყოველგვარ მიხვრა-მოხვრაში ის არშიცობას ჰგულისხმობდა...

და ქალსაც არ გამოეპარებოდა, კარგად ესმოდა იმისი ღელვითი სულის სწრაფვა... ცეცხლთა დება...

ქალს იგი მოსწონდა მხოლოდ გარეგნობით. მაგრამ ყოველთვის კი თავს იკერდა და ვაჟის უსიტყვო თხოვნას უსიტყვოდვე უპასუხებდა,—ისე, როგორც შე ჰფერის პატიოსანობისა და ქმარს ერთგულების დამცველ ქალს.

... და ერთ ღამეს, ქმარი რო შინ არ ჰყავდა, მისს საწოლთან, კედელს გარედან მთელი ღამის განმავლობაში მოეძვროდა კაკუნის, კაკუნის თავხედი მოარშიცესი... მაგრამ არა!.. ნამდვილად კი არა... ეს იყო ხლოდ ღელვითი სულის აუსრულებელი ნდობა...

და ეს მეორე ღამესაც განვიწიდა... ჩნეტავი მართლაც!.. გაიფიქრა მან და გაჰყვა ფიქრებს... მტანჯავ ფიქრებს...

და მესამე ღამესაც მოესმა ქალს კაკუნის... ჩნეტავი მართლაც!.. და კარი მოწეულ იქმნა... და შიგ შემოვიდა სხვაგნით დაბრუნებული ქმარი.

აკანკალებული, სირცხვილისაგან გაბრუნებული ქალი დაეცა მუხლებზე ქმრის წინაშე და თრთოლოვით წარმოთქვა:

-- გი...ლა...ლა...ტე...მა...პა...ტი...ე! .

გიორგი ლომთაიძე

სახალსო მუშაკნი

მიმდინარე წლის მარამობისთვის უნ შესრულდა ერთი წელიწადი, რაც გარდაცვალა სიმონ ამბაკოსძე ზაქარეიშვილი. განსვენებული ერთი იმ პირთაგანი იყო, რომელთაც საძირკველი ჩაუყარეს ხუენში განმათვისუფლებელ მოძრაობას.

სიმონ ამბაკოსძე ზაქარეიშვილი.

სიმონი მხურვალე მონაწილეობას იღებდა მუშათა პროფესიონალურ კავშირების დაარსებაში; მან მიაწოთ, სხვათა შორის, თბილისის მეკრფალთა პროფესიონალური კავშირი და ხშირად წერილებსაც ათავსებდა უოველ კვირულურ ჟურნალ „სახალ ქვეყნაში“, მუშა—სიღიას ფსევდონიმით. თავისი ცნობებების უკანასკნელს დროს სხვა და სხვა პირთაგანს იძულებული გასადგეს, გადასახლებულიყო სადგურ ბაღაჟანში, სადაც ითვლებოდა ბაქოს ქართულ სამხატვრო სალიტერატურო წრის ბაღაჟანის განყოფილების მუდმივ თავმჯდომარედ. სიმონ ზაქარეიშვილი თავგამოდებით ემსახურებოდა ბაღაჟანის ქართულ წარმოდგენების სექციას და დიდი ხალისით ასრულებდა მოკანახის მოვალეობას. ერთ დროს სიმონმა შეადგინა სტენის მოვარეთა ჯგუფი, რომლის მიზანი იყო სოფლად წარმოდგენების გამართვა, მაგრამ უღმობედა სიკვდილმა აღარ დაატყდა სიმონს დაემთავრებია თავისი დაწეებული საქმე და ჯერ კიდევ სრულიად სასადაცარდას, 32 წლის ჰაბუკს, სამუდამოთ დაუხუჭა თვალები.

სამუდამოდ იუოს სსენება შენი ძვირფასო სიმონი შენი სახელი წაუშლელი დარჩება მათ გულში, ვინც შენ გინობდა და ვის დასაწინაურებლადან გულწრფელად იღვწოდი. ნარი

პაუა-ფუაპელა სიყვარულიანი

(გაგრძელება. იხ. „თ. და ც.“ № 31)

მოკრე დილით ხას ტატებთან, ბანთა და ნიხბებით გაუდევით გზას. ჩვენთან ერთად თითქმის ყველა მასწავლებელი იყო. დიდი სანახაობა იყო. კახარმებს რომ აუარეთ, ჟარის უფროსმა დაგვიანას გამოგვეხმურა და სადღატები გამოგვაყოლა საშუალო. მოვედენით მინდვრებს, ჩვენი წივიდ-კივილი ზეცას სწვდებოდა. ვაჟ გვიუვიროდა ხან გვამხსენებდა დაიწვეთ ორმოების თხრა... ბეგრი ორმოები მოვამზადეთ, შორიდგან მოუარეთ კაღის; მივერეკებოდათ ორმოებისკენ და ვამსებდით ავითა და შერე მიწას ვაყრიდით, რომ იგინი ვეღარ ამოსულიყვნენ. გუტი-კალია იყო და სად წაუვიდოდნენ იგინი ჩვენს სახატვად სელებს! სადამოდის ვიმუშავეთ და წორეთ უნდა თქვას კანმა, მარჯვთად ვიმუშავეთ; ბეგრი ორმო ავავსეთ და გზად კი შეუკარით — სხვა უნებში არ შესულიყვნენ. ოთხი საათი იქნებოდა, სემიონოვმა გვიბრძანა სახლში წასვლა და სადამოზე ისევ გაგრძელება მუშაობისა. სიციხისკან და მუშაობით დადლიდ შეწუხებულნი დაბრუნდით შინ. ვაჟა-ფუაპელა და რამდენიმე მოწაფე არ წამოვიდნენ ჩვენთან ერთათ. ესენი სოფლებებში ჩაერთვნენ და მუშაობა გაგრძელებს

ასე ვოველ დღე, სამი დღის განმავლობაში ვიბრძოდით ამ მოკლედნელ მტერთან. მუთხე დღეს მტრის შემოსევისა გინდა სიდიდანდა აუარებული ფრინველი: ტარბი, ჭილ ყვავი შოშია და სხვები, მტრადრე ტარბი და ჭკუფებით ეტეოდნენ კაღის და სულ მურსს ადგინდნენ, არ ვიცი ეს იყო მიზეზი, თუ სხვა მიზეზი რაღე იყო, მტერი დაიძრა ისევ უკან, იმავე გზით: ზოგი მტკვარს გაჭეფა და ზოგი რკინის გზის დინდაგს მიჭეფა და დაეშო ძირს ახლა კი ძლივ თავისუფლად ამოვისუნთქეთ. გარში მარკალისიცი კი გადავიხადეთ ნიშნათ მტრის შემოსევისკან განთავისუფლებისა. სემენარიაშიაც გადახანდევინეთ მარკალისი ჩვენს სამდროს სჯულის მასწავლებელს დაზარე ტურნაშვილს ამ მარკალისის შემდეგ სემიონოვმა სიტყვა

გვითხრა, მადლობა გადაგვიხდა და ასე დაასრულა სიტყვა: „იმ დღეს ხომ თვითონ თქვენ დაინახეთ რა ამბავიც მოხდა... ხალხი აზვიროდა... დაივიწყა თავისი დღიური ჭირ-ვარამი, მტრობა, ერთი-ერთმანეთს შუღლი უკუ ადო, ერთი ერთმანეთს ხელი გაუწოდა და საერთო ძალით საერთო მტერი დასძლია... ასე იცის ერთობა, საერთო ძალა... იქ სადაც ორი ხელი უძღურია, სამასი ხელი კლდეც გაანდევს, ზღვის ტალღებს შეაჩერებს, მთას-მთას მიანდის და გაჭირებულ მდგომარეობას საკეთილდღეოდ მდგომარეობით გადააქცევს ხელმე, გაჭირება გმირებსაცა ზრდის და შეუმხნეველს შესამხნევათ გადააქცევს. დღეს თქვენ ყველანი ხართ ძლიერს საქმეში შესამხნევი, მაგრამ გამაჭირახობითა და თავდაზნობით ყველას ღუკა რახი-კაშვილმა გაჯობათ... ამ სიტყვებზედ ყველამ ვაჟს დაუწყო ტყემა... ამასაც თითქო სიმადლე მოემატა, მკერდი გამოუბერა, გაიშალა ახალათ ამოფუჩქინილ უღვაშზედ ხელი გადაისო და მთელი თავისი აჩსებით გმირის სურათი წარმოგვიდგინა... აქა-იქა ტაშის ტყეზც მოხისმა... როცა ვგელაფენი მიწენარდა, დრექტორმა აღსანიშნავათ ამ დიდებუდი დღისა წინადადება მოგვცა ქართულათა და რუსულათ აგვაწერა ვედაეს ამბავი და ჩვენი ნაწერი გადაგვეცა არისტოქუთათელიძისთვის და რუსული ენის მასწავლებლის ბ-ნი ნოვოსილსკისთვის.

ამის შემდეგ ერთი კვირა გვიდა... გული საკულეში ჩადგა... ჩვენ შინაურ საქმეებს დაბრუნდით... რამდენიმე ეგზამენი კადეც ჩავაბარეთ. ეგზამენები შედგავთაინი იყო, რადგანაც სამი დღე მოგვცდინა კაღისთან ბრძოლა... არ ვიცი რა დღე იყო: წვიმადა... შინიდან გარეთ ფეხი არ მოგვიცვლია... სადამოდისან ჭბუფ ჭბუფათ დაგვიდით და გმეცდინებოდით. სადამოზე კი კლასებში შევიკრიფებით და ახლა აქ დაიწვეთ მეცდინეობა. ამ სადამოს დირექტორი ჩამოვიდა ჩვენ დასათვალიერებლათ. მიგვათვალ მოგვათვალიერა, იოსუნჯა, გავიციანა, გავგატიანა მოიგონა წარსული თავისი ცხოვრებისა, ახალგაზღობის ტუბილი დღეები; გველაზარაკა ზედაგოგ უშინსიციელ (სიმამრი იყო სემიონოვისი), მასთან დამოკიდებულებასზედ და მერე მოგვმართა და გვითხრა: ზვის შეუძლიან ზე-

გისთვის გაკვეთილი მისცეს. სკანო გაკვეთილისა იქნება "კალია"—მისი გარეგნობისა და ცხოვრებისა აღწერა; დიდხანს სინთეზურ სუფუფდა: ეტუბობდა ანაის უნდოდა, ეს მძიმე საქმე ეკისრნა... უეცრად უანადგან ხმა მოგვესმა: „შეფთახე მაგ გაკვეთილის შექმნავეს“. ეველანი ტქერათ გადავიქცეთ და დავრწმუნდით, რომ ეს ხმა ფაჟა-ფაჟაველას ხმა იყო... დირექტორმა გაიღიმა, ჩვენ სიცილი აგვიტედა, ან ვიცოდით კი რაზე... ფაჟამ იწუინა ეს, გაჯავრდა და წინ წამოდგა, რომ უარი სთქვას გაკვეთილის მიტემაზე, მაგრამ დირექტორის აღერისანმა და თაფაზინმა დახანკამა ეველათერმ მთაწესრიგა და ფაჟამ უკან აღარ წაიღო თაფისი წინადადება, თუმცა კი ქართულად რაღაც წაიბუტბუტა და ღოდასტ მუშტებით დაემუქრა. დირექტორი რომ წაიდა, მაშინ ეველათერი გამაჟანკადა—რა-შიაღ იყო საქმე: თურმე ვიდასტე ფაჟასთვის რკალიების უსტაბაში“ დაუძახნია და ესაღ ამაზედ განრისხებულა. ფაჟასთან დასლოკებულად ამხანაგები ჩავერბენით ამ ინდიდენტში და საქმე მორაგებით გავათავეთ. გახუმდა იგი, განრისხების დრუბლები გადაიფერა მის მადლიან შუბლს.

ალექ ნათაძე

(დასასრული იქნება)

მელანქოლია

(დასასრული. იხ. „თ. და ც.“ № 34)

ბალი კი აქრელეზულია ფერადი ტანსაცმელებით—მხიარულად დასეირნობს ყველა...

აგერ ორი ჩასუქებული კაცი მოდის... მძივით სუნთქავენ, თამბაქოს აბოლებენ და საუბრობენ... ხანდისხან კი გადახედავენ შორი-ახლო მიმავალ ქალს, მაგრამ აბა რას დაუშლის ეს გადახედვა მეგობრულ ლაპარაკს...

— ჰო და ამ ზაფხულზე მე აქ წამ სვლა ვარჩიე. შედარებით აქ უფრო მოვეწყვები—რკინის გზა არის, ზღვა, ჰავრი—დაისვენებ კაცი.

— რასაკვირველია,—ეუბნება მეორე—დროს მშვენიერათ გავატარებთ... და მრავალ მნიშვნელოვან დადასტურების უცნობ ქალს რომელიც ხახლა მათ გასწვრივ მიდის

— არა, ბატონო, აიღეთ ფიზიკა და დაკვირვებით გადაიკითხეთ, თუ რა სწერია შიგ. არ იცი მეთქი, რომ გეუბნები ის არის. მე თუმცა დიდი ხანია გიმნაზია გავათავე, მაგრამ არქიმედის კანონი მაინც მახსოვს—ეუბნება ახალგაზდა ქალი გვერდით მიმავალ გიმნაზიელს.

— აბა სხვა მკითხეთ, თუ არ ვიცი... ეს მეგონი ჩვენს წიგნში არ სწერია, როგორც მახსოვს.

— ნიუტონის კანონი? და ქალი თვალეში აცქერდება ყმაწვილს, რომელიც თავს დაბლა ხრის და ნელნელა მიყვება ფიზიკის მცოდნე ცირას...

— რა მშვენიერებაა... ეუბნება ახალგაზდა ქალი ვიღაც სტუდენტს...

მშვენიერებაა, მაშ, მშვენიერებაა, ოცნებაა აქ ყველაფერი და შენ კი დაჯექი ამ ბნელ კუთხეში და იფიქრე რაღაც ცხოვრების შინაარსზე და ამ გვარ სისულელეზე,— გულმოსულათ ჩამძახის ვიღაცა.

— დიხ, დიხ, უნდა იფიქრო მაშ... უნდა დააკვირდე ამ ხალხს, თუ რაათი ცხოვრობის? რა აინტერესებს, უნდა გაიგო მაღლიდან... უნდა ამოღოდე ცხოვრებაზე და ობიექტიურათ შეხედო ყველაფერს... აბა!—ამბობს მეორე ხმა

მელანქოლია... მელანქოლია...

ოხო, ამ ორ ჩასუქებულ კაცს აკი გაუცვნიათ ის ქალი მთ წინ რომ მიდიოდა. ორივეს კმაყოფილება ეტყობა სახეზე, ცოცხლათ ლაპარაკობენ...

— როგორ გეკადრებათ?—ამბობს ერთი—ლამის ათ საათზე ცურაობას რა სჯობია, ჩვენ ყოველთვის ათზე ან ცხრა საათზე ვცურაობდით ხოლმე. შარშან აქ ჯახობა მყვლა—ათ საათზე ვცურაობდით ყოველ დღე. მშვენიერი წყალია...

— საინტერესოა—ლიმილით უბასუხებს ქალი—მე კი არ მეგონა, თუ აქ ლამის ათ საათზე შეიძლება ცურაობა...

— სად შეიძლება იცურაოს კაცმა?—განაგრძობს ის ცოტა ხნის სიჩუმის შემდეგ—მეც ვიცურავებდი, თუმცა ძალიან მეშინია...

— რას ბრძანებთ? ერთ ხმად იკვირვებენ

კაცები:—ჩვენ იქ არ ვიქნებით. . . ესე რგი ჩვენ იქვე ხლო ვცურაობთ გადახურულში...

— ხა, ხა, ხა. ხა! ღამის ათ საათზე... მაშ ასე და ასე ამ საღამოს ათ საათზე იცურავებთ არა?... ჰო, კაი საცურაოა ათ საათზე, რა უკირს... არც სიცხე დასწვავს თქვენს ნაზ კანს!.. ნეტა რას ფიქრობს ზღვა ათ საათზე ცურაობის შესახებ... ჯერ ძალიან წყნარად არის: აღბად მიეჩვია ათ საათზე მოცურავე ხალხს... ხა. ხა. ხა!..

აი, აგერ სტუდენტი და ახალგაზდა ქალი.

— მართალი უნდა ვსთქვა მე ბუნება არ მიყვარს,—ამბობს სტუდენტი.

— როგორ?! განცვიფრებით ეკითხება ქალი.

— ბუნება ჩვენ პირველყოფილ მდგომარეობას გვიახლოვებს და...

— Что вы говорите, Яша,—это дико. ბუნება სიციცხლეა ჩვენი, სიღამაზე, მშვენიერება... ეს დაფარული აზრია ჩვენი ცხოვრების,— აღელვებით ეკამათება იაშას ქალი...

— ფილოსოფიური მსჯელობაა... „დ ფარული აზრი“... დიახ, ყმაწვილო ბევრს რასმეს ნიშნავს „დაფარული აზრი“ აი თქვენი ჩაკიდებული ხელები ეხლა დაფარული აზრით ლაპარაკობენ, თუმცა თქვენი ენა სულ შორს არის ამ „დაფარული აზრისაგან“. . . ხე, ხე, ხე.

— და განა ამ ხალხში ყველა დაფარული აზრით არ ლაპარაკობს... არც ერთი იმას არ ამბობს, რაც გულში აქვს. ბევრ კარგ და ლამაზ სიტყვას ამბობს აქ ენა, მაგრამ გული სულ სხვას გაიძახის; აქ ყველა ატყუებს ერთი მეორეს, რადგან აქ გამოფენაა და საქონლის გარეგნობას ხომ მეტი ფასი აქვს..

— ქალბატონო, ცხვირსახოცი დაგეკარგათ,—ეძახის ქალს მოხუცი მეზღვე, რომელიც თავის დაკოჭრებული თითებით ისე აშორებს ბალახს ნაზ ყვავილებს, რომ თითქმის სრულიათ არ ანძრევს მათ.

— გმადლობთ, ბაბუა,—ეძახის ქალი და ისევ მიყვება ახალგაზდა სტუდენტს, რომელიც განაგრძობს მტიკცებას ბუნების ცუდ გავლენაზე.

აგერ მუშები ჩამოჯდნენ.. როგორი თვისებით უყურებენ მათ... რათ არ წავლენ ნე-

ტავი ამ ბალიდან, როგორი დისონანსი შემოაქვთ მათ აქ... კრელ სპარსულ ხალიჩას რომ უფერული ტალახის ღაქა დააცხო, ისე არიან ამ ბაღში... აბა კითხეთ ამ ხანში შესულ ქალს, რომელიც მხოლოდ რალაც ჯობზე წამოცმულ სათვალეებით იხედება...

როგორ აიშვირა ცხვირი მათ რო შეხედა... ისინი კი არ ფიქრობენ თუ რა უსიამოვნებას აყენებენ „წმინდა საზოგადოებას“..

— ერასტიას რო საქმე მოუვიდა, კაცო, დღეს... დღეცა ი რეიცის რკინა ხელზე და ორი თითი კიქასავით მიაფშენა...

— აბა, მერე რა მწარეა ის ოხერი დაბეჭილი ხორცი.

— დაბეჭილი კი არა სულ მოტეხილია ორი თითი.

ამგვარ ლაპარაკში არიან ისინი ვართული, დაბლიდან-კი მზიარული ხარხარი და სიმღერა მოისმის.

По улицѣ ходи-ла
Большая кро-ко-ди-ла.
Тра-ла...

მორსმის ქალის ხმა...

— აბა, ჰე ვინ უფრო დიდხანს გადვიხარხარებთ ჰე...

ხა ხა ხა — და ხარხარობენ ზღვის ნაპირზე...

— ეხ, ჩემო ძმაო, ცხოვრება მაგათია... და... ჩაილაპარაკა ერთმა მუშამ ადგა და წასვლა დააპირა, მას სხვებიც აყვირნ და ყველანი გავიდნენ...

— შეიძლება დაესხდეთ ამ სკამზე? — შეეკითხება ორი ქალიშვილი...

— დეზრდანიტო...

— მშვენიერი საღამოა დღეს...

— არა უშავს რა...

— რათ სწევთ ამდენს თუთუნს, ჩვენ აქ რამდენიმეჯერ გავიარეთ და თქვენ სულ თუ-უნსა სწევთ, არ გაწყენთ?..

— თამბაქო... ჰმ... თამბაქო წამალია...

მელანქოლიც... მშვენიერი თუთუნია... თქვენ მართლა გგონიათ. რომ თუთუნი მავნებელია?..

— რასაკვირვლია...

— ნიუტონის კანონი თქვენ იცით...

ქალები გაშტერებული მომჩერებიან...
უცბათ წამოხტენ და სიცილით გაექანენ...
წავიდნენ...

— ღურაკ!.. მოისმის მათი ხმა და სი-
ცილი...

— ევე, გაუგებარი ხალხია ეს მოსეირნე
საზოგადოება... აბა რათი ვარ მე „ღურაკი“?

ვკითხე თუ იცოდა ნიუტონის კანონი...
აქ წინეთ რომ ქალმა გააჩრა, იმან იცოდა,
შენიტერესებოდა, ამათაც იცოდენ თუ არა.

წავალ სახლში თუ არა, გაუღებები
ზღვის ნაპირს.

რას დაწყნარებულხარ ჩემო ზღვა, ა?
აახმაურე ერთი შენებურათ ქოჩორა ტალღე-
ბი, გადმოლახე ნაპირები და შესძახე ზევით
მოსეირნე ხალხს, რომ დროა სახლში წასე-
ლსა.

რაო?.. ღმერთმანი არაფერი არ მესმის
ღღეს ამ ზღვის ლაპარაკის... ღუღუნებს ჩუ-
მათ და ვერაფერი ვერ გამიგია...

დავჯდები ისევ ჩემს ოთახში და ვიკით-
ხავ... ალბათ ის ახალგაზდა გიმნაზიელიც
ჩაუჯდება ამაღამ ფიზიკას და სხვის კანონებს
კი არა, საკუთარ კანონებაც გამოიგონებს...

ასეთია ახალგაზდობა... არ გამოიგონებს
ახალ კანონებს, როდესაც ამას თვალ უუქუნა
მოისურვებს? გამოიგონებს, გამოიგონებს...

ჰმ... შეხარება რაღაც სახლში წასვლა...
აბა რა ვქნა... ახლა...

ეხ... მეღაქქილია, მეღანქილია .. ვივ-
ლი ამ ზღვის პირს ისევ, ვივლი, სანამ არ
ღვიღლები

6. მიწისშვილი.

სიზმრის დედოფალს

რისთვის, რისთვის ჩამომშორდი, რად დამტოვე მარტო, ობლად?
მითხარ, ვის ბაღს ჩაუარე განთიადის მახარობლად?

ვერ გავიგე, სულა ჩემო, ოცნება ხარ უხილავი,
თუ სიზმარი, ფრთა ანკარა, სნეულ ფიქრთა დამჩრდილავი.

გახსოვს, მითხარ: როცა მთვარემ გააშუქოს ტყე და ველი,
მაშინ მოდი ბაღჩის პირად, მოუთმენლად იქ მოველი.

და მეც მოველ, როცა მთვარე, ბროლის მთვარე შუქს აფრქვევდა,
ღვაცქერდი მწვანე ბილიკს და შავ ფიქრებს გარს მახვივდა,

რადგან ნავალს ვერ ვამჩნევდი, კვალი ველარ ღვინახე,
ძირს დავემხე, ავქვეთინდი, დიდხანს, დიდხანს ვივავლახე,

სული ველარ დავიწყნარე, იქვი გულში დამეგადა
და ვფიქრობდი: ნუ თუ მართლა დამეკარგა რაც მეგადა?

დავეჩქარე, მივდიოდი, როს ვხურავდი ბაღის კარებს,
შევსდგე და ვსთქვი: სად წავიდე, ახლო ვილა მიმიკარებს?

აქ დაუცდი ვიდრე დამე თეთრ სამოსელს წამოიხმას,
ის ყოველთვის ვარდებს კოცნის, მუდამ დილით, მუდამ სიხამს.

აღბად მოვ, მაშ რას იზამს, აგერ უცდის ყვავილთ კრება,
და აჩქარდი, სიზმრის ვარდო, შენი ნახვა მენატრება!

მაგრამ არ სჩანს, ღმერთო ჩემო, თეთრი ღამეც იწვის, ქრება
და ცისკარი მთვარის დისკოს მზის ამოსვლას ემუქრება.

განვლო ჟამმა და სინაზით ჩაუარე ყვავილთ წყებას,
არ გახსოვდი შენი მონა, მიმეც მუღმივ დავიწყებას.

მისლილი მხიარულად, გვერდს მიგდევდა ის ერთგული,
ვისაც მიეც სიყვარული, მზის სიტყვებით მოქარგული.

ერთხელ, მახსოვს, მეც გიყვარდი, მაფიცებდი უკვდავებას,
და შემოქმედს ლოცვით სთხოვდი, სული სულზე გადაებას

ოცნებობდი მომავალზე, შეჰხაროდი ღამის ლამპარს,
რა ვიცოდი, თუ ის ღხენა გადმომცემდა მე ამ ზღაპარს.

ი. დაროშვილი.

სერგი ნიკოლოზის ძე ვორონოვი

მოსკოვის სამხატვრო თეატრის მსახიობი, ზუბალაშვილის სახ. სახლის რუსული წრის რეჟისორი, ამ შემოდგომიდან თბილისში სასცენო სტუდიას აფუძნებს. მეცადინეობა რუსულად და ქართულად.

ჰუზეირ ბეგ ჰაჯიბეგოვი

თათართა დრამატურგი, ავტორი „არშინ მალ ალანი“-სა და სხვ ოპერეტებისა, დაწერილი აქვს ათამდე დრამატულ-მუ-

სიკალური ნაწარმოები, ზოგიერთი მათგანი სხვა ენებზეც გადითარგმნა ქართულად გადითარგმნა, არშინ მალანი, სთარგმნა ვანო გიგოშვილმა. მისს პიესებს დიდი გასაველი აქვს, ნამეტნავად მდობიო ხალხში. „არშინ მალანი“- ქართულად თათრულად და სომხურად მრავალჯერ წარმოადგინ. მისი სამუსიკო ნაწარმოებია, ზემოთხსენებულ არშინ მალ ალანის“ გარდა: „ასლი და ქერამი“, „ლეილა ვა მეჯნენი“, „ოღოლმასუნ ბუოლსუნ“, „აბასილა ხურშიდ და სხვ.

აი. ახლავი დავინასურდი!!!

ვოდევილი ერთ მოქმედებად.
მ ო მ ქ მ ე დ ნ ი :

სოლომონ მონაძე, უმცროსი მოხელე 35 წ.
ტასიკო, ამისი ცოლი 23 წ.
მოხელეთა უფროსი, სამოქ. გენ. ჩინით 50წ.
ალექსანდრე ნაზიძე, ახალგაზდა მოხდენილი. ემაწვილი, სცხოვრობს თავისუფალ შემოსავალით 28 წ.
მარფუშა, რუსი დედაკაცი, მზარეული მონაძის **ვასილი**, მარფუშას ნათლიმამა, უსაქმიოდ მოხეტიალე.

სცენა: შუათანა ოთახი, საშუალოდ მოწყობილი. პირდაპირ და მარცხნივ კარები მაჯჯვნივ ფანჯარა; იქვე სამწერლო მაგიდა, თავის მოწყობილობით, მარცხნივ სავარძელი, წინ რგვალი მაგიდა. პირდაპირ რამდენიმე ჩალის სკამი საწერ მაგიდაზე პორთფელი ქაღალდებით. დილაა, ფარდის ახლისას მარცხნივ კარიდან ხმაურობა მოისმის.

ტასიკოს ხმა (გარედან) არ შეიძლება!

სოლომ. ხმა. ტასიკო, გენაცვა! რა არის ღმერთმანი

ტასიკოს ხმა. არ შეიძლება მეთქი! (გამოვარდება დიფის თეთრ კაბატში. უკან მოსდევს სოლომონი სამსახურში წასასვლელად გამზადებული)

სოლომონი და ტასიკო.

სოლომ. რა ცეცხლი ხარ, ტასიკო?

ტას. ბევრს ნუ ლაპარაკობ! წადი თორემ, თუ დაგიგვიანდა, გამოგაპანჩურებენ!

სოლომ. დიახ, დიახ, მე ვერავინ გამოგაპანჩურებს. (უფლაშეპზე ხელს გაისვამს)

ტას, მითომ რატომ? იქნება შენი ბრწყინვალე აპელატებისა შეეშინდეთ? შენისთანა რვა თუმნიანი მოხელის გამოგაპანჩურება არა მგონია ძნელი იყვეს!

სოლომ. კიდევ ვგ არის, რომ პატარა მოხელე ვარ და ჩვენი ახალი უფროსი... გენერალი ძან კარგ თვალზე მიყურებს...

ტას. განა ისეთი რა დიმიხასურე ციფრების წერთ?

სოლომ. უკაცრავად ქაღალტონო! კაცს

ოლონდ ენა უვარგოდეს, თორემ საქმეს მაინც და მაინც არც თუ ეგრე უცქერათ. (მიუხადავლება) გუშინ ერთი საქმე შევატყობინე გენერალს და ისე იამა, რომ თავზე ხელი გადამისვა: ყოჩაღ სოლომონ მიხეილიჩო! გესმის? „მიხეილიჩო.“ ჩემზე უფროსებს გვარებით იხსენიებს.. მე-კი (იბუკება)—მიხეილიჩო!

ტას. ისეთი რა საქმე იყო, რომ აგრე გაუბერინხარ?

სოლ. (აღტაცებით) გარდა ამისა.. მითხრა.. ყოველთვის „უღდაკლადოთ“ შემოდი ხოლმეო. მაში შენ თუ ეგრე ყურმასვილად მოიქცევი... მალე დაგაწინაურებ და კარგ ჯაბაგირზე წარგადგენო... (ხელებს იფშენებს, გაიფლის და გამოაფლის) თუ გავაბედვინე და აქაც მოვიპატიყფე, აბა მაშინ გაიჩარხება საქმე..

ტას. (დატანვით) იმედი გქონდეს რომ გენერალი აქ გეწვევა.

სოლ. ეგრე გგონია! — ვიღაცა უქიბ რა... ისეთი გრძობით მელაპარაკებოდა.. საქირთა ჩემი ხელქვეითების ოჯახური ცხოვრება გავიცნე და უწინ შენთან მოვალო! (დაიხე შემოუჩაღი დაღება) მაში ვინ იცის იქნებ დღესვე მობრძანდეს!

ტას. რამ გადაგრიია?

სოლ. გადამრია კი არა... რომ იცოდე რა პატივისმცემელია შენისთანა ლამაზი ქალებისა, ჩემო ტაიკო! ერთი სიტყვით, რაც გინდა ს ხოვო თავის დღეში უარს არ გეტყვის. და განა გაუძლებს შენს თვალებს?

ტას. დიახ, დიახ. არა დამიშლია-რა, რო გენერალი პირველად შენ გეწვიოს!

სოლ. აი, აღდგომა და ხვალაო! მე ხომ გეუბნები მხოლოდ დმერთი არ გაგიწყრეს და იმას ანაც არ დიწყო ტუტუტური ფხუკანობა.

ტას. შენ ნუ გეშინიანი! ეგ მე ვიცი ვ-ს როგორ მვექცევი. ეხლა კი წადი თორემ დაგიგვიანდება.

სოლ. ისე როგორ წავიდე, მაკოცნინე მაინც!

ტას. არც ეგ გინდა, თორემ ნერვები გეშლება და ციფრებს სველარ დასწერ.. ცი-

ფრების მანქანა მოგეშლება და კამბეგები მღვდელელებათ მოგეჩვენება.

სოლ. მართლა, კინალამ დამავიწყდა?!

ტას. რა, ც-ფრები?

სოლ. |წორედ ციფრები. (მივა მაგადასთან, გამოსწევს უჭრას, ამოიდექს ქაღალდებს, აწყობს ზოროფეკლში)

ტას. აკო გითხარი! შენ გარდა ციფრებისა, სხვა არაფერზე უნდა იფიქრო. მართლა, ყმაწვილო, სადილათ რა მოვამზადებინო?

სოლ. რა ვიცი? მე რა მზარეული ვარ? ეგ შენი საქმეა

ტას. როგორ იუ ჩემი საქმეა! თუ შენა არა ხარ — არც მე ვარ მზარეული

სოლ. აი, ეხლა კი დ იწყო! რაც გინდა მოამზადებინე (იქით) უნდა ვეფერო, თორემ გაფხუკიანდება!

ტას. იქნება დოლო მოგჩხარშო შესქამ?

სოლ. შევექამ!

ტას. თხლე რომ მოგიმზადო?

სოლომ. შევექამ!

ტას. შეინდის შექამანდი რომ მოგიმზადო?

სოლ. შევექამ!

ტას. მახობა?

სოლ. შევექამ!

ტას. (გაჯაფრებოთ) კარგი მაშ ბაყაყებს შეგიწვავ?

სოლ. იმასაც შევექამ! (ტასიკო გატყუებული უუუუებს სოლომონა იტინის) ჰა. ეხლა რაღას იტყვი?

ტას. იმას გეტყვი, ჩემო გმირო, რომ შენ შენი საკუთარი არც გემოვნება გაქვს და არც სხვა რამ... მარტო ციფრები, აი რაზედ ფიქრობ დღე და რამ!

სოლ. ციფრები რომ არ იყვეს, ჩემო შავთვალა ვერც პურს შევექამდით... (სააოს სიწაჯეს) ეხლა-კი წასვლის დროა. მაშ კარგი. დღეს ისე მისტუმრებ, რომ არც კი მაკოცნინე!

ტას. არა გიშავსრა, სამაგიეროთ ციფრებში გაერთობი!

სოლ. ნახვამდის, ჩემო ლამაზო, ჩემო დოვლათო, ჩემო დამაწინაურებელო! (გადის)

ტას. (მარტო) აი, ქმარიც ასეთი უნდა!

მარიგებს უფროსი თუ გვეწვია, კარგათ მოქეცი არ გაუფხუქიანდო... შენ თვალებს ვერ გაუძღვებო! ღმერთო ჩემო! რა დღეში ჩავარდი. (გაიფლას) რა უნდა უთხრა ასეთ ქმარს. ჩემი დედამა მარიგებდა: ცოლი ქმრის მოჩილი უნდა იყვეს და ყველაფერში თან აწყვესო... ქმრის ბრძანება ყოველთვის უნდა შესრულოვო. (გაშოიფლას) შენს რულოვო დამეც შენს რულებ: ვნახოთ ვინ ამოიკრავს ცხვირში შენ გინდა ჩემი თვალებით დაწინაურდე და არა საკუთარ მეცადინეობით? ვერა, ბატონო სოლომან! ჩემი თვალები მე ბებრუხანა უფროსებისთვის არა მაქვს (გაიფლას) კაკარდოსანი ქმარი! აი ჩემი მშობლების იდეალი სულ ამას ჩამჩიჩინებდნენ; ის კი არ იცოდნენ იმ უბედურებზე, რომ ეს კაცუნები თავიანთ ცოლებს თითონვე მიერეკებიან უფსკრულისკენ... ეჭ, კმარა! ჩემი თვალები... დღე მას მოხმარდეს ვისაც ფუყვარვარ და ვინც მიყვარს... ეხლა კი მართლა და შეინდის შენქამადი მოუმზადო ჩემ ვაჟბატონ...ს თუ მართლა ეწვია თავის უფროსი... გულის ჩიკოკლოზინავებენ... (უძსის) მარფუშა, მარფუშა! (შემოდის მარფუშა, მკლავება აწეული ჭუჭყიანი წინსაფარი, თმუბა აწეული, ცოტათი ნასვამია სცდადობს ან შეამჩნიონ, ენას მკლავა აწმეტუნებს)

ტასიკო და მარფუშა.

მარფ. რას მიბრძანებ ქალბატონო.

ტას. ბაზარში იყავი?

მარფ. არა გნლებივართ... გუშინდელი ხორცი დარჩა ორ გირვანქამდე, ვამბობდი (თან ცოტა ენა ებმის) იმით იოლას წავალთ მეთქი

ტას. (აშტერდება) მეტიც არ უნდა. შენ აინც წადი ბაზარში... გამხმარი შეინდი იყიდე და შეინდის შექამადი გააკეთე

მარფ. (გაკვირვებულა) მე მაგნაირი საკმელი ჯერ არსად გამიკეთებია, არც ჩვენში ვაკეთებთ.

ტას. შენ თუ არ გაგიკეთებია, მე ვასწავლი.

მარფ. ბატონი ბრძანდებით! (წასვლას ზიკებს, ცოტა წაბარბაცდება)

ტას. (უფურებს) ეგ რა დაგმართვია? კიდევ გადაჭკარი? მერე ესე აღრიანათ!

მარფ. რათა სკოდავთ ქალბატონო! ერთი წვეთიც არ ვადამიკრავს.

ტას. როგორ არ ვადაგიკრავს, რომ ფეხებზე ძლივსა დგებარ?

მარფ. ღმერთს გეფიცებით ქალბატონო! (წინ უნდა წავიდეს ცოტას წაბარბაცებს)

ტას. ტყვილად რათ ფიცულობ ღმერთს, გერ კინაღამ წაიქეცი. რასაქიროა. ბატონი მოვა თუ არა, მაშინვე ვეტყვი, და გითხოვოს მეტის მოთმენა აღარ შემიძლიან (უნდა გაბრუნდეს, მარფუშა მივარდება შესდე ბში ჩაუვარდება)

მარფ. შენი ქირიმე ქალბატონო, ბატონს ნუაფერს ეტყვი. ფეცავ წმიდა ნიკოლოზს და ბატონსან სიტყვას ვაძღვეთ, რომ დილაობით აღარ ვადავკრავ!.

ტას. (სიცილით) ადექ კარგი! (აყენებს) არა, ასე ხელათ სად გამოითრობი ხოლმე შე საძაველო!

მარ. (ცრემლები ერვავ წინ სავარაიქიწმენდს) ეჭ, ქალბატონო. ჯავრისაგან, დარდისაგან... შევეჩვიე, და ვეღარ ვითმენ... ჯერ ისევ ვიწევი; რომ ჩემი ნათლიმა თავს წამომადგა. კისერი მოსტყდეს იმას. (იქით) ქალბატონმა რომ იცოდეს, რა ვასია სამზარეულოში მყავს დამალული ჰოდა თან ბატონა ბოთლით არაყი მოიტანა... ჩემო ნათლიდედ... დღეს რაღაც დარდიანათ ვარ, წუხელის ცუდი სიზმარი ვნახე და მოდი თითო კიქით ვადავკრათ, მერმე თუ გინდ, ეშმაკებსაც წაუღიათ ჩემი სულიო! მეც უარი ვეღარ უთხარი, შით, უმეტეს, რომ მეც პირნერწყვი მომივიდა!...

ტას. (გაჯავრებით) ვინ ნათლიმა?.. შენ ხომ არ ვამოგეღვევა ნათლიმაჩემი?!

მარ. ჩვენი გუბერნიდან გახლავთ ქალბატონო. ჩვენ და იმათ სოფელშია ბევრი იყოსასი ასორმოცდა ათი ვერსი... მეტი არ იქნება... სქეცა მაქვს შენთანო აკი მოგახსენებ ჯერ ისევ ლოგინში ვიწევი, რომ მოვიდა...

ტას. ძალიან მახლობელია შენმა მხემამი ვიცი რა ნათლიმათაც იქნება... კიდევ იმითმ აგწეწია ეგ თმები.

მარ. (ისწორებს თმებს) ცუდი არა იფი-

ქროთ რა ქალბატონო! ეს ისე ცოტა წავი
ბლლაძუნეთ...

ტას. (შეტყუებით) ერთი სიტყვიო, გიმეო-
რებ, მარფუშა, თუ კიდევ დამთვრალხარ...

ან კიდევ გიბლლაძუნია ვისთანმე მაშინვე ვე-
ტყვი ბატონს და დავათხოვნიებ შენს თავს...

მარფ. მაპატიეთ ქალბატონო! ამას იქით
ალარავისთან ვიბლლაძუნებ და არც დილაო-
ბით გადავკრავ იმ წყეულ არაყს.

ტას. აბა გასწიდა რაც გითხარი იყიდე...
მეც მალე გამოვალ და გიჩვენებ როგორ უნდა
მოხარშოთ. (შედის საწოლ ოთახში, მარფუშა
წაფა, მივა კარებთან, ისევ ბრუნდება)

მარფ. (მარტო) ეგ არის! ნულარ დაღევო?
ნურც ვისთანმე იბლლაძუნებო .. თითქოს მეც
აღამიანი არა ვარ... თითონ ხომ ყველაფერს
სჩაღიან... ეს არაფერი... ნურას უკაცრავად,

ქალბატონო, თუ ვიზღოდაძუნებ და გადავკრავ
კიდევ... შენ გინდა ჩემი ვასია არ დადიო-
დეს... ვერ მოგართვი... მეგზოვეს ჩაის გრო-
შას გაუჩენ და ღამღამ მივიღებ, თუ გინდა რომ
დილაობით არ იაროს! ჰხედავ ამ გაწყებულ
კუნტრუშას: ნურც ნურავის აქ მიიღებ, ნურც
სადმე წახვალო? განა მეკი ხე ვარ? აღამიანი
არა ვარ სისხლი არა მაქვს?.. თითონ კარგად
გეკურკურება იმ გაწყებულ საშურკას! ვინი ცის
ებლაც ოთახში ჰყვანდეს... ჰაი, თუ მოგასწა-
რით ბლლაძუნზე... მაშინ ესე დაგიქერ ხე-
ლში... მე როგორც ვატყობ ის საშურკა
უფრო უყვარს, ვიდრე ქმარი... არა ამას იქით
უნდა უთვილთვალო და როგორმე დავიქირო,
(მიდის საწოლ ოთახთან, იჭვრიტება, უცებ თავი
წასდღევს, წინ ეჯახება კარებს, კარი გაიღება და
თითონ წაიქცევა გამაჩნდება ტასიკო სხვა კაბით)

ა. ბაქრაძე

(დასასრული იქნება)

ლეკსი ჰალმონტისა

(თავისუფალი თარგმანი)

ნუ მიღვიძებ წარსულ გრძნობას, გულს მიწუხებს მოგონება
შუა ღამე სიამეს მგერის—ჰას ვაკუთენე სულის გზნება;
დღის სინათლეს გავექეცი, დღის სინათლე მეზიზღება.

ქაბუკობის ნეტარება მეც ვიგემე, მეც კი მწამდა,
მაგრამ ახლა დავივიწყე, როდის ან და ვ-ნ მიყვარდა?
ვის ვაკუთენე სულის ლტოლვა, ან ტრფობით ვინ გამომზარდა?

არ ვიცი, თუ რი'თვის, რისთვის აღარა სძგერს გული მკერდი!..
ამას კი ვგრძნობ, ქაბუკობა მალე გაჰქრა, მეც დაგებრდი,..
აღარ ძალმიძს ისე ღხენა, როგორც წინად გრძნობით ვმღერდი...

... სწვიმს უწყალოდ, და ქარიც კი ეხეთქება ჩემსა სარკმელს,
ტუჩზე ღიმილს აღარა მგერის, ყოველივე გრძნობს განსაცდელს.
ბაგე ჩემი მღუმარეა და გულში ჰკლავს სიტყვას სათქმელს.

ოჰ!.. რაღად ხარ ისევ ჩემთან განდევნილო მეგობარო?!
ხელს რად მიქნევ, თან რად მიწვევ, შე აჩრდილის შესადარო.
—იქნებ გინდა, ჩემი გრძნობა რომ ისევ შენ ჩავაბარო?!—

ღრო წასული ეგ აღერსი აღარ მომწონს, აღარ მინდა;
საფლავთ შორის ცხოვრება მსურს, სინათლეზედ ყოფნა მწყინდა;
დე დამეზღოს გრძნობის კარი... ჰა... კვნესაც კი (აღ აფრინდა,
ვერრას ვხედავ. . ამ ჯურღმულში მხედველობა მსურაფად ჰქრება.

მაჯის ცემაც შემწყვეტია, ნაზი ღაწვიც ნელ ნელ სქკნება...
მაგრამ მიინც აქ ჩირჩენის, ნუ მალვიძებ. . მეძინება...

მის ხერხეულიძე

ს ა მ ა რ თ ე ე ლ ო

ჩემი სული ეტრატია, სად ჰხატია საქართველო;
გული ტრფობის ვენახია მის საყვარელ შვილთ სართველო.

ცხოვრება და სიყვარული აქ მარხია საიდუმლო...
ვმღერი მისთვის... მე არ ძალ-მიძს—შეყვარებულს,—
რომ ვიდუმლო.

აქ სარკეა! სად სჩანს მთენი: საზღაპრო და სამშობლო,
საუნჯე და ნეტარება!—ქართველთაა ეს სამშობლო.

ობრთა ბუდე! სიცოცხლისა ტურფა მხარე, მშვენიერი,
სადაც მარად—გლოვის დროსაც—ისმის „მრავალუმიერი“

ჩემ შვენებას, სათაყვანოს, სამლოცველოს თუ ვინმე
ჰმტროს,—
ოღონდაც მას ნურას ავნებს, უწინარეს მე გამგმიროს!...

ს. ერთაწმინდელი

წერილები მეგობართან

ქართველ მუსულმანების შესახებ

ბათომის ოლქი, სადაც სცხოვრობენ ჩვენი თანამოძმე ქართველი მუსულმანები, ახლათ შემოერთებული იყო რუსეთთან, და ქართველ მუსულმანთა საპატიო პირები დაესწრენ ბათომის საქრისტიანო ტაძარში წირვას, რომელიც უმსრულესებულ იქმნა სლავიანურ ენაზე: ქართველ მუსულმანებს არ ექაშნიკათ ეს გარემოება და სამართლიანად საყვედურით შენიშნეს ქართველ ქრისტიანებს:

— ქართველ მუსულმანებს გვიჩივით, რომ ძველი ქრისტიანული სჯული დავკარგეთ.. მაგრამ სჯული თქვენ დაგიკრგავთ და არა ჩვენ. ჩვენ მტკიცედ ვართ იმ სჯულზე, რომელიც გვაქვს. სჯული თქვენ დაგიკარგავთ, რომ ქართული წირვა-ლოცვა მოგისპიათ და რუსულისთვის ყური შეგიჩვივიათ. სადაა ქართული ლოცვა? სადაა ქართული გალობა?! ჩვენ შევინახეთ ჩვენი ენა, ჩვენი ტანთსაცმელი, ჩვენი ადათი...

ამ ამბავს გდმოგვცემს გიორგი წერეთელი, დიხ სანდო მწერალი. მართლაც, ეს რა ღვთის წყრომაა,—რომ ბათომი ქართვე-

ლი მღვდელმთავრების ხელში იყო და არის ქართულად ღვთისმსახურება კი ვერ ხერხდება ამ ქალაქში. მცხოვრებთა და ხმოსანთა უმეტესობა ქართველებია, და 20 წლის წინ დაწყებული ქართული ტაძარი კი ვერ დაუმთავრებიათ დადი სირცხვილია ეს აქაურ ქართველ ბისათვის, რომელთ შორის მდიდრებიც მოიბოვებოან!!

განსვენებულ გრ. ვოლსკის მეცადინეობით ქალაქმა დაუთმო ქართულ ეკლესიას საუცხოვო ადგილი ქალაქის შუაგულში დაწყეს ტაძრს შენება, აიყვანეს კედლები სახურავამდის... და წერტილი დაუსვეს. შენება შეაჩერეს... და გამოიციქრება ობლად ქართული ნახევრად დაუმთავრებელი ტაძარი... ეს გარემოება მოწმოს-ჩვენს უბედურებას, ჩვენს გადაგვარების გზაზე დადგომას.

ქართველ ქრისტიანებს ქართული საყდარი არ აქვთ ბათომში... ისინი ვერ ისმენენ წირვა-ლოცვას ქართულ ენაზე... რა გასაკვირალია, რომ ჩვენმა თანამოძმე ქართველ მუსულმანებმა სამართლიანად გვიკიჟინონ ჩვენ მიერ სჯულის დაკარგვა და გულ-გრძობა სარწმუნოებისადმი. ცნობილმა ხოშტარიაშვილმა თუმანი შესწირა ბათომის ქართულ ტაძრის დასამთავრებლად... ეგებ ახლა გვშველოს რამე!

შენი ჩაქუჩი

ხელოვნების მოკლე ისტორია

იხ. „თ. და ც.“ № 31

ურიასტანი.

თვით სირიაში ფანიკიელებს ბაძავდნენ. მათი მეზობლები — ებრაელები — ესთეტიურ გრძობათ არ ეძლეოდნენ. ეგვიპტესა და ასურეთთან დამოკიდებულებამ ებრ ელებში ხელოვნების სიყვარული კი არ გამოიწვია, არამედ დააფრთხო და შიში მოჰგვარა მოსეს კანონი დიდის სიცხადით უარყოფდა ცხოველ არსებათა გამოხატვას. მართალია იელოვამ უბრძანა, რომ აღთქმის კიდობანზე ორი ოქროს ქერუბიმი მოეთავსებინათ და ეს ქერუბი მებიც ასირიულ ძეგლებზე გამოსახულ ფრთოსან ცხოველთაგან იყო გადმოღებული, მაგრამ თვით ეს გამონაკლიც განამტკიცებდა წესს და პალესტინის ებრაელებიც შეურყეველად იცავდნენ მას. მათი ქანდაკება მეტად ღარიბულ ჩუქურთმით უნდა დაკმაყოფილებულიყო და ხუროთმოძღვრებაში ხომ არავითარი თავისთავადობა არ გამოიჩინეს. როდესაც ქრისტეს შობამდე მეთერთმეტე საუკუნეში სოლომონ ბრძენმა მოისურვა იეოვასათვის დიდებული ტაძარი აეგო, ტიროსის მეფეს ხირაჲს მომართა. ფინიკიელებმა გამოუზღავენეს მხატვრები, მუშები, მასალა. ეს ტაძარი, რომელიც ბევრგზის იყო დანგრეული და კვლავ აღდგენილი, ქრისტეს შობიდან პირველ საუკუნეში, იერუსალიმის დაპყრობის დროს საბოლოოდ დაანგრია ტიტუსმა. მაინცა და მაინც დაბადების აღწერილობით და დარჩენილ მიწაში გაყვანილ მღაღარებით შეძლება გამოჩვენებული იქნეს სიგრძე ტაძრისა და მისი აგებულება. ხოლო რაც შეეხება ებრაელთა მეფეების სასაფლაოს, რომელიც როლსიმ აღმოჩინა, ეგ სასაფლოები უნდა ეკუთვნოდნენ უფრო მახლობელ ეპოქას.

სპარსეთი.

დნარჩენ მიმბაძველ ქალხთა შორის აღსანიშნავნი არიან ტიგროსისა და ევფრატის აღმოსავლეთით მცხოვრებელნი, არიელ მოღმისა — მიდიელები და სპარსები. თავდაპირვლად ისინი ნინეილებს ჰყავდათ დაპყრობილნი, მაგრამ შემდეგში გადაიდგეს მანობის უღელი, პირველ ხანად მიდიელებს ჰქონდათ უპირატესობა და შემდეგ კი ქრისტეს შობამდე VI საუკუნეში სპარსელებმა მოიცილა ძლია, დაიპყრეს წინა აზია. ეგვიპტე და დაემუქრნენ თვით სპარსეთსაც. უცხოური გავლენა ამჩნევია პლოტარ — რუდის ველზე კიროსის და მის მემკვიდრეთა მიერ აგებულ (VI საუკ. ქ. შ. — მდე) ძეგლებს: ზოგნი ლიკიის შენობათ გვაგონებენ და ზოგნიც ბერძნულსა უმთავრესი მათგანი კამბიზის და მადანის სასაფლაოა, კიროსის დედამამისა და თვით კიროსის სასახლე. შემდეგ საუკუნეში სატახტო ქალაქად პერსეპოლისი შეიქმნა და სტილიც შეიცვალა სპარსელებმა ეგვიპტე დაიპყრეს და ეგვიპტური ხუროთმოძღვრება გადაიოღეს, თანამცს შეუერთეს მცირე აზიის სტილი და განსაკუთრებით იონიის ბერძნებისა. პერსეპოლისის სასახლეში ჩვენ ვხვდებით კარების ეგვიპტურ და გვირგვინებს და აგრეთვე სვეტების ეგვიპტურ ჩუქურთმას, მხოლოდ იმ შემდროს ამავ სვეტების ნაკვეთიერება ბერძნულ-იონიურია.

ეს უცხოური გავლენა ეთხვევა ადგილობრივს, მაგალითად აგურის ხმარებაში განსაკუთრებით გუმბათის გამოყენებაში. სპარსული ქანდაკება ხშირად ასურულს გვაგონებს, მაგრამ წვრილმანთა ნაკვეთიერება (მოდელირობა) არც ისე გავრცელებულია. დარიუსის სასახლის ხელოვნურად აღდგენილ მოსიერთა ფრიზები (ლუვრისა მუზეუმშია) გვიმტკაცებს, რომ სპარსელებმაც ასურელებსავით მინაქრიან აგურების ხმარება იცოდნენ მოზაიკის (სოფროს ჰქენქის) გამოსაყვანად. შემდეგში, ქრისტიანულ ეპოქის პირველ საუკუნეებში სპარსეთმა თავის დამოუკიდებლობა და სიძლიერე სასანიდთა მეთაურობით აღადგინა (III საუკ. ქრ. შ. დან). დიარბექირის და კტეზიფონის ნანგრევები სასანიდთა ხელოვნებას გვიჩვენებს. აქ ნახეს გუმბათი, კოტა წამწვეტილი და ნაღის მსგავსი თალი, რომელიც შემდეგ მეზობელ ქვეყნებშიც იხმარებოდა. თუკა ამ ეპოქის ხელოვნება უძველესად ადგილობრივია, *) მაინც ბერძნულ რომაული გავლენა ატყვია. ეს შერგვა სტილისა, უცხოურის და ადგილობრივის.

უფრო ემჩნევა დარჩენილ აუარებელ ქანდაკებათ, სკამებზე გამოკვეთილთ, რომელნიც გამოახვენ მეფეთა დიდებულ ღვაწლთ, მათს მბრძოლასა და ნადირობას.

გუგაშვილი

(დასასრული პირველი თავისა)

* ვინ იცის შეიძლება ეს „უძველესი, ადგილობრივი ხელოვნების“ ნაშთი, რომელიც იპოვეს მცირე აზიაში, ეკუთვნოდეს იმ ხალხს, რომელთაც ხეტებსა და ნაირებს უწოდებდნენ და რომელთაც ჩვენი ისტორია ქართველთ წინაპრებათ, მონათესავე ხალხად სთვლის. ამ ხელოვნებამ იქონია გავლენა აღმოსავლეთის ხელოვნებაზე და შემდეგში აღმოსავლეთმა ჩვენსავე. ე. ი. ჩვენივე ჩვენ დაგვიბრუნდა. მაგ წამწვეტილი გუმბათი და ნალის მსგავსი თალი შემდეგში ჩვენშიაც ძალიან გაზიარებული იყო, აგრევე სოფიო კენჭი და მინაქრიანი აგურებიც, მაგრამ ყოველივე ამის განმარტება ჯერ კიდევ მომავალ პირუთუნულ გველევართ საქმეა.

შ. დ.

დ. ხაშური. საშურის ქართ. დრამატურემ, თავის საზაფხულთ ბაღში გამართა ფრად შინაარსიანი სადამო-სეირნობით. ამ სადამოსავლის საგანგებოდ მოწვეული იყო მსახიობი ი. ხარდადიშვილი, რომელმაც დივერტისმენტში მიიღო მონაწილეობა და თავისის მოხდენილის ლექსებისა და სცენების ხელფონურად წაკითხვით — საზოგადოება ატყვებდაში მოიყვანა. წარმოადგინეს 1 მოქ. კომედია „მოკლადნეული შემოსხვევა“. ეს კომედია იმდენად სუსტია, იმდენად უშინაარსო, რომ თავთ დახელოვნებულ მსახიობებსაც-კი გაუჭირდებოდათ მისი სცენაზე განსახიერება. მაგრამ, ამის და მიუხედავად საშურის ნიჭიერმა სცენის მოყვარებებმა შესძლეს ზიკის რიგინად დადგმა და ასე თუ ისე — მიუხედავად თითქმის არც კი შეამჩნევიან ზიკის უშინაარსობა. დივერტისმენტში მონაწილეობდნენ ქ. ქ. თ. აფხაზიშვილისა და ქეთო კალაძე; ბ. ი. ხარდადიშვილი, ალ. კარძია და გუგაშვილი; დასასრულ გამართა ტყვე ვერობიულ და

ასიურთ. ბაღში მოწყობილი იყო „ნიკოსკეპია“. უკრავდა ადგილობრივი მუშუბის მუსიკა. საერთო შემოსავალი უდრიდა 500 მანეთს.

ნიკო გურული

დ. ხ. მ. ნემოს საბუნებისად წარმოდგინეს ვაღს. შალიკაშვილის ზიკის „გაცობრობის კეთილი მეფეულია“ და ერთი მოქ. აქ. ტვარდის „მითიკა“-დან.

აქაურ გულტურულ საქმიანობის წინაშე, ბ. ნემოს თვალსაჩინო ამაგი მიუძღვის: უაქელთვის მზად იყო დახმარებოდა საზოგადოებას უსასიოდლო წარმოდგენის გამართვით. ეს ამაგი ხონის საზოგადოებამ დაუფასა და, თუ შესედელოა ამა არ მივიღებთ იმ ზოგიერთ მიუიარაღ ინტელიგენტებს, რომლებიც, რეგარდ სხვა დრამს, დღესაც კლუბში ერთობოდნენ ბაქარას თამაშში. ხალხი ბლამათ დაესწრო.

ზიკის შინაარსიანა. ავტორს ზედ მიწვევით დასატული უნეს „უსაქმობა საქმიანობის“ გამომსატველი ტიპები, რომლებიც საფსებით განსწორდიქეს თავიანთი მოხდენილის შესრულებით ბ. მ. ნემომ (ანდუყავარი) და ალ. უაღბეგაშვილმა (სიკო დარდუბადაძე). საზოგადოდ ზიკამ ძლიერ კარგი შთაბეჭდილება დასატოვა, რაც მიჩვენება დანახენ მოთამაშეთა დირსეულ თამაშს, რომ ბოლოს „მითიკას“ თამაშით მიწასთან ა გაესწორებინათ ყველაფერი რასაკვირველია არ ყველა მოთამაშე იტყვის სიმება, რეგარდ მაგ. ალ. უაღბეგაშვილი და ბ. ნემომ, რომლებიც ძლიერ მოხდენილად ასრულებდნენ ნაკისრ როლებს, ანამედ გვუღლისხსიმობ ბ. ს. მ. ძეს, რომლის როლის სრულ უცოდინარობას რომ თავი დავანებოთ და ვაპატოლო სუფლიორთან ბასის გამართვას, განუწვევტილსინცილს და მომდერლების გამანდრობას და სკლის ქნევას „გახერდითა“ რაიწვეთა ძახილს მანდ ვერ აპატოვებს საზოგადოება მართალია, უაფილა შემთავეები რაოდენიმე წლების წინად ამგვარი სურათისა, მაგრამ იმ დრამს არც თვითონ „მოთამაშეს“ და არც უმრავლესობას საზოგადოებასს მიიფე წარმოდგენას და გამიჩენება არ ქონდათ თეატრზე და დღეს კი, იმ საზოგადოების წინაშე, რომელითაც მუდამ საფსკო თეატრის დარბაზი და სუფაერი საკვებს სცენიდან გამოკლეს, სრულიად არ უნდა ქონდეს ადგილი ამგვარ კლოუნების გამოხატულებას, რაც გამგებობას მე მგონია წინ და წინ უნდა კათავლისწინებული. დასასრულ არშემიძლიან რამოდენიმედ იმაზე არ უსუფედურო რომლებიც წესიერებას ხშირად არდევვენ სფისის ადგილის დაჭერთ.

ონუფრი

წვრილი აგებები

◆ **ნიღალში** მარიამობისთვის 14 სცენის მოყვარულთა წარმ. გვარაძის მონაწილეობით და რეჟისორობით ახალ კლუბის დარბაზში წარმოადგინა ა. ცაგარელის მ მოქ, კომ. „რაც გინახავს ვეღარ ნახავ“. პიესამ კარგად ჩაიარა. აღსანიშნავია ს. შავლიაშვილის თამაში (გიყუა) კარგები იყვნენ: ს. გომელაური, მ. ტყეშელაშვილი, ა. მოსულიშვილი, ვ. რუხაძე, ხელაშვილი, ხატის-კაცი, კ. ძიძაძე. ბ-ნი გვარაძე ამ დამეს მოისუსტებდა, თუმცა ეს როლი (ავეტიქა) ბევრჯერ უნაკლებოდაც ჩაუტარებია. საზოგადოება ბლომად დაესწრო და ფრად ნასიამოვნები დაიშალა ღამის 2 საათზე.

6 მარიამობისთვის ახალ კლუბის დარბაზში გაიმართა ნ. გვარაძის ბენეფისი. წარმოდგენილი იყო „ღღენი ჩვენი ცხ-ვრებისა“. საზოგადოება ბლომად დაესწრო.

◆ **„ღალბატი“-ს** ახალი გეგმით დადგმა განუზრახავს ბ-ნ ალ. ახმეტელს. შესაფერ დეკორაციების ესკიზები უკვე იხატება. ალ. ახმეტელის აზრით ის გეგმა, რომელნიც სდგავენ „ღალატს“, სრულიად არ შეეფერება ამ პიესას. ეგება მისი ბევრს ახალსა და საგულისხმოს გვირდება.

◆ **მწიბრილი და მ. ნახუჩიშვილი** მძიმედ დაავადდნენ.

◆ **მ. ზღალოში** განკურნების გზაზე მისი ავადმყოფობის შესახებ „ჩვე მგობრის“ რედაქციას მრავალი წერილი მიზღის.

◆ **ს. საბარაქო** კვირას 28/VIII შ. საჯაროვის მონაწილეობით წარმოდგენილ იქნება „ახლანდელი სიყვარული“ და „მე მოვკვდი“, იქვე მეორეს დღეს — სურამის ციხე“.

მ. ს. დემეტრაძე ბაღდადის სამკითხველოს თავისი ხარჯით გაუწერა „თეატრი და ცხოვრება“.

ქურნალის სასარგებლოდ

შემოწიროქება *)

ქ ლბატონო რედაქტორო! დიდათ სასიამოვნოთ დამირჩა თქვენს პატივცემულ ქურნალში მოთავსებული ქურნალის ფონდისთვის შეწირულების გაცემა ერთგულ სამშობლოს შეიღების გინაო, რომელთაც მე დიდათ თანაუგრძობ მათ გულ-კეთილობას და მოგართმევთ ჩემს წვლილსა სამს მან. ფონდის მოსამატებლად იმედია ღვთითა ბევრი სხვებით გამოჩნდება თბილისის გულით შეწირველი ქართველებში პატივისცემითა.

ქალ. პერმი **ვასო აბდლაძე**

*) წერილი უცვლელად იბეჭდება. რედ.

სასკენო სტუდია ს. ნ. ვორონოვის ხელმძღვანელობით

მეცადინეობა ქართულ და რუსულ ენებზე, 1, დიქცია და დეკლამაცია; 2, ჰლასტიკა და გიმნასტიკა; 3, თეატრის ისტორია, 4 ესთეტიკა; 5, პრაქტიკული მეცადინეობა სცენაზე.

ცობათა შეტყობა შიძლება ოთხშაბათობით და კვირობით საღ. 6—7 ს. კ. ი. ზუბალაშვილის სახელობის სახალხო სახლში. ტელ. 8—43.

дoзвoлeнo Boeннoй Цeнзypн სტამბა „სორაპანი“

ახალ კლუბი 1 კვირის პროგნოზი

ორშაბათი — რუსული ოპერეტა

სამშაბათი — სიმფონიური კონც.

ოთხშაბ. ვ. სარაჯ შვილის გამოსავლელი ბე.

ხუთშაბ. — ქართ. წარმ. (უფას); საზნადარი

პარაბ. — სინემატოგრაფი; მუსიკა.

შაბ. — სიმფონიური კონ.

კვირა — საბავშო საღამო, მუს. სინემატ.

და: აწმისი: კონცერტებისა საღამ. 9 საათ..

წარმოდგენისა და სინემატოგრა. საღ. 8 1/2 სასამშაბათს და შაბათს იხდინა: მანდილოსნები და ტუდენტები (ფორმ.) 65 კ. მამაკაცები 1-05 კ.

სარგისის საზოგადოებრივი კლუბი

(მიხეილის პროსპექტი, № 131)

ერთი კვირის პროგრამა 28 — აგვ — 4 ენკ.

კვირა —

ორშაბათი —

სამშაბათი — უკანასკნელი კონცერტივანო სარაჯი შვილისა საზნადარი.

ოთხშაბათი — ქართული წარმოდგენა; ბალში საშხედრო — მუსიკა

ხუთშაბათი — თათრული ოპერეტა „ალმასუნ შუ ოლსუნ“

პარასკევი — კონცერტი ლილინა შარაბიძის და სხ. მონაწილეობით.

შაბათი — კაბარე,

კვირა — კონცერტი გამოჩენილ გარმონისტის ბახოსი.

წარმოდგენა-კონცერტებზე შესვლა უფასოა

რედაქტორ-გამომცემი ანნა იმედაშვილისა